

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320203552
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2320203552.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: matky - J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. U. XXX, zastúpená: FORTITUDINE, s.r.o. Advokátska kancelária, IČO: 47 257 067, so sídlom Čukáraboň 7332/2A, Dunajská Streda, otca - G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, zastúpený: JUDr. Ladislav Slovák, advokát, so sídlom Nemešsegská 6575/35, Dunajská Streda, o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

Maloleté dieťa sa dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti otca až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

Matke sa ukladá povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 50,- Eur, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám otca maloletého dieťaťa, a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec sa svojím návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.09.2020 domáhal zmeny úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletého dieťaťa až do právoplatného skončenia konania do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, zaviazania matky na platenie výživného vo výške 100,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa počnúc dňom podania návrhu a úpravy styku matky s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súčasne navrhol, aby súd rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení.

2. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 25C/246/2008-38 zo dňa 31.10.2008 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého Denisa a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloletý zveril do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal na platenie výživného vo výške 3.000,- Sk mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci a čo do úpravy styku otca s dieťaťom sa určil termíny stretávania sa tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Podľa tvrdenia otca vzťah medzi matkou a maloletým bol vždy značne komplikovaný z dôvodov na strane matky. Matka trpí duševnými poruchami, pre ktoré sa lieči na psychiatrickej ambulancii. Z tohto dôvodu matka maloletého často doslova šikanovala, keď mu napríklad na jednej strane zakazovala stretávať sa s otcom a na druhej strane ho každý víkend vyhnala k otcovi.

Podľa tvrdení otca, abnormálne správanie sa matky vyvrcholilo v mesiaci 02/2020, keď sa maloletý po víkende vrátil od otca k matke a našiel si všetky svoje osobné veci nahádzané vo veľkom čiernom igelitovom vreci s odôvodnením zo strany matky, že ho vyhadzuje z jej domu a aby sa od nej odsťahoval k otcovi a viac sa k nej nevracal. Daná situácia sa napokon urovnala, kedy dieťa síce nakoniec zostalo bývať v domácnosti matky, avšak problémy vo vzťahu sa opäť prehĺbili. Podľa vyjadrenia dieťaťa sa nie raz stala situácia, kedy matka udrela dieťa po tvári (nejednalo sa ale o bežné facky, ale o údery pästou do tváre). Napokon konflikty eskalovali na prelome mesiacov marec a apríl 2020. Začiatkom mesiaca apríl 2020 totiž matka definitívne doslova vyhodila maloletého z jej domácnosti. Vtedy otec pre maloletého prišiel na miesto bydliska matky, odniesol mu vyhodené veci a zobral si maloletého k sebe na adresu svojho trvalého pobytu, kde býva maloletý až doteraz. Od uvedeného incidentu sa matka o dieťa nezaujíma. Dieťaťu napísala iba na začiatku od nasťahovania sa dieťaťa k otcovi sms a aj to len čisto formálne. Celé leto 2020 o dieťa neprejavila žiaden, ani len minimálny záujem. Dokonca ani začiatkom školského roka v septembri 2020, keď dieťa začalo chodiť do školy dieťaťu ani nezavolala, ani nenapísala, ani ho inak neskúšala kontaktovať. Otec so synom vtedy opakovane kontaktovali matku telefonicky, nakoľko chceli ísť na miesto jej trvalého bydliska vyzdvihnúť dieťaťu aj posledné veci do školy, najmä učebnice ešte z I. ročníka. Matka ani otcovi telefón nedvíhala a napriek tomu, že ju kontaktovali opakovane, späť im nezavolala. Takýto postoj matky pretrváva až dodnes. Dieťa vyjadrilo želanie zostať bývať s otcom. Vzťah medzi otcom a synom bol vždy aj po rozvoze manželstva dobrý. Otec mal syna každý víkend. Obdobne tomu bolo aj cez prázdniny. Od rozvodu manželstva dieťa každé jedny letné prázdniny trávilo u otca, ktorý ho sám aj vyživoval. Celé obdobie 2 mesiacov v roku teda matka otcovi na výživ nijako neprispievala. Obdobne tomu bolo aj cez jarné, jesenné a zimné prázdniny, ktoré dieťa od rozvodu trávilo iba u otca. Maloletý z domácnosti matky unikal, necítil sa u matky dobre a čím viac sa problémy medzi maloletým a matkou prehľbovali. Otec podporoval maloletého vždy aj finančne a to aj nad rámec platieb súdom stanoveného výživného. Otec súhlasí s tým, aby s ním jeho syn aj naďalej býval a žil. Jeho partnerka s tým taktiež nemá problém, maloletého si obľúbila a má ho taktiež rada. Od doby ako matka vyhodila dieťa z jej domácnosti vyživuje maloletého výlučne otec a matka na výživu maloletého nijako neprispieva. S ohľadom na skutočnosť, že je stále platné rozhodnutie súdu o určení výživného, je otec ktorý matke platí mesačné výživné, nakoľko sú to dôvodné obavy z toho, že by matka na neho podala ešte aj trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbanie povinnej výživy. K svojim majetkovým a zárobkovým pomerom otec uvádza, že je zamestnaný v obchodnej spoločnosti Q. a.s. na pracovnej pozícii projektový manažér a jeho mesačný príjem sa pohybuje okolo 1.000,- Eur mesačne. Úhrnné priemerné mesačné náklady na uspokojovanie potrieb maloletého predstavujú približne 585,- Eur mesačne. Ohľadom stretávania sa matky so synom v budúcnosti otec uvádza, že nemá žiaden problém s tým, aby sa dieťa s matkou v budúcnosti stretávalo, práve naopak. Otec chce podporovať vzťah dieťaťa s jeho matkou. Obáva sa ale toho, že matka o syna už nebude javiť záujem a taktiež, že dieťa, ktoré má v čase podania návrhu už 17 rokov, nebude po predchádzajúcich negatívnych skúsenostiach s matkou taktiež javiť o intenzívnejšie stretávania sa s matkou záujem. Otec ale napriek tomu navrhol súdu, aby bolo upravené stretávanie sa matky s dieťaťom a to aj do právoplatného skončenia konania súdu vo veci samej. V danom prípade podľa názoru súdu je preukázané, že je potrebné nariadiť vo veci aj neodkladné opatrenie a tým dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania. Potreba neodkladnosti úpravy pomerov vyplýva zo samotných skutkových okolností celej veci a to najmä tým, že matka dieťa vyhodila z jej domácnosti a preto od 04/2020 dieťa býva a žije iba u otca, pričom ani po 09/2020 odkedy dieťa nastúpilo do školy sa v tomto smere nič nezmenilo. Matka dieťa naďalej odmieta. V danom prípade teda je potrebné neodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi tak, aby bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti toho rodiča, s ktorým býva a žije a ktorý ho aj jediný vyživuje. Potreba neodkladnosti sa týka aj samotnej vyživovacej povinnosti k dieťaťu, je potrebné zabezpečiť, aby otec nemusel matke aj ďalej platiť výživné, keďže matka už dieťa nevyživuje a aby to bola práve matka, ktorá bude prispievať na výživu maloletého otcovi, ktorý dieťa vyživuje už len sám. V prípade, ak by sa súd nestotožnil s potrebou zaviazania matky hradiť výživné ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej, otec alternatívne žiadal, aby súd formou neodkladného opatrenia zrušil jeho vyživovaciu povinnosť upravenú rozsudkom súdu, aby už nemusel matke ďalej platiť súdom určené výživné. K samotnej výške výživného otec uviedol, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal priznať výživné vo výške 100,- Eur, ktoré by aspoň v nevyhnutnej miere pomohlo čiastočne pokrývať náklady na maloletého. Navrhované výživné je minimum, keďže celkové náklady na maloletého sú oveľa vyššie a otec nie je reálne schopný znášať náklady na maloletého a svoje náklady na domácnosť sám a musí mu v tomto smere pomáhať aj jeho partnerka.

3. Matka sa vo svojom vyjadrení k návrhu otca na neodkladné opatrenie, doručenom súdu dňa 13.10.2020 zdôraznila, že nijakým spôsobom nebráni ani v minulosti nebránila otcovi maloletého dieťaťa v styku s maloletým. Kategoricky však odmietala niektoré tvrdenia otca v písomnom návrhu. Poukázala na to, že postoj matky k výchove maloletého je značne odlišný ako postoj otca. Matka voči maloletému bola vždy prísnejšia a snažila sa ho viesť k zdravým hodnotám a riadnemu životu, čo však vyžadovalo často prísnejší prístup. Naopak otec má vo vzťahu k výchove maloletého benevolentnejší prístup, čo pochopiteľne vzhľadom ku pubertálnemu veku maloletého, maloletému viac imponuje. Matka vnímala skutočnosť, že maloletý viac inklinuje k bývaniu s otcom, ktorý voči nemu nie je natoľko prísny a nie je pod výraznejšou kontrolou. Rovnako tak matka neopiera, že medzi ňou a maloletým dochádzalo ku konfliktom avšak tie pramenili predovšetkým z nevhodného správania maloletého voči matke, ktorý sa k nej choval neúctivo. Matka však poprela fyzické útoky na maloletého a za absurdnú skutočnosť považovala bitie maloletého päšťou. Matka poukázala na to, že maloletý v súčasnosti nechová k matke potrebnú úctu a slušnosť, ktorú by si mal už vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť uvedomovať. Matke je jasné, že táto skutočnosť je jednak daná pubertálnym vekom ale aj prílišnou voľnosťou, ktorá je maloletému dávaná. Tak ako uviedol otec vo svojom návrhu, maloletý od apríla 2020 nežije v spoločnej domácnosti s matkou, pričom matka si uvedomuje svoju neadekvátnu reakciu vo forme sms správy, ktorú maloletému zaslala v návale emócií. Matka však poukázala na to, že je naďalej na maloletého citovo naviazaná a jej láska k synovi zostala na rovnakej úrovni. Matka sa však cíti dotknutá synovým správaním k jej osobe a súčasná situácia ju mrzí, zároveň pritom nechce prísť o kontakt so synom. Matka súhlasila s tým, aby bol maloletý zverený do starostlivosti otca. Matka sa však nestotožnila s návrhom otca na určenie povinnosti matky prispievať na výživu maloletého syna sumou 100,- Eur mesačne, nakoľko vzhľadom ku súčasným príjmom matky, je podľa názoru matky táto suma neadekvátna. Matka je v súčasnosti na materskej dovolenke, pričom jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 370,- Eur mesačne. Matka má okrem maloletého aj vyživovaciu povinnosť k svojmu ďalšiemu maloletému synovi a iný príjem nemá. Na druhej strane matka vyjadrila súhlas s tým, aby súd zrušil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému synovi, nakoľko ten je od apríla 2020 v jeho osobnej starostlivosti. Navrhla, aby súd matku vyživovacou povinnosťou k maloletému nezaväzoval. Vo vzťahu k styku matky s maloletým, navrhla matka, aby súd styk v súčasnosti neurčoval a tento nechal na dohodu rodičov resp. na vôli maloletého. Matka nechce docieľiť stav, aby maloletý bol v určené dni u matky proti jeho vôli, čo by v konečnom dôsledku mohlo viac narušiť ich vzájomný vzťah a spôsobovať vzájomné konflikty. Matka uviedla, že je otáznе, či sú vo vzťahu k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia splnené procesné podmienky na jeho vydanie, t.j. potreba bezodkladnosti úpravy pomerov, keďže matka nijakým spôsobom nebráni v styku resp. osobnej starostlivosti otca o maloletého. Matka zároveň netrvá na tom, aby jej otec zasielal výživné na maloletého syna, hoci si je vedomá, že otec má obavu z možného trestného stíhania. Matka pritom tento úmysel nemá a v prípade, aby ju otec prostredníctvom právneho zástupcu alebo iným spôsobom kontaktoval, bola by ochotná v tomto smere s otcom spolupracovať a uzavrieť dohodu. K samotnému návrhu na vydanie neodkladného opatrenia záverom uviedla, že ponecháva na úvahe súdu, či je v súčasnosti daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

4. Súd sa oboznámil s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, vyjadrením matky k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohou, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 12.10.2020 a jej prílohou, obsahom dočasne pripojeného spisu sp. zn. 19P/140/2020 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Maloletý D. (17 rokov) pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 25C/246/2008-38 zo dňa 31.10.2008, ktorým súd o.i. schválil dohodu rodičov, na základe ktorej sa maloletý zveril do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal na platenie výživného vo výške 3.000,- Sk mesačne vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky a upravil sa styk otca s maloletým dieťaťom.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 12.10.2020, vyplýva, že dňa 09.10.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca a maloletého dieťaťa. V čase šetrenia sa v domácnosti zdržiaval otec maloletého dieťaťa spolu s maloletým. Otec uviedol, že maloletý sa v jeho domácnosti nachádza od začiatku mesiaca apríl 2020. V spoločnej domácnosti žije aj partnerka otca. Rodina spoločne obýva poschodový rodinný dom, ktorý je v spoločnom vlastníctve otca maloletého dieťaťa a jeho partnerky. Maloletý má v domácnosti otca vlastnú izbu, ktorá je účelne, riadne a vkusne zariadená. V čase šetrenia bola v domácnosti čistota a poriadok na vysokej úrovni. Náklady

na domácnosť sú vo výške 250,- Eur, v ktorých sú zahrnuté aj poplatky za elektrinu. Náklady na vodu sú zálohované mesačne vo výške 10,- Eur a vodné, stočné vo výške 10,- Eur mesačne. Otec a jeho partnerka hradia aj hypotéku na rodinný dom vo výške 540,- Eur mesačne. Otec je zamestnaný s príjmom vo výške cca. 1.100,- Eur. Rodinné prídavky na maloletého vo výške 24,95 Eur poberá matka. Podľa uvedenia otca, nárok na daňový bonus si neuplatňuje ani jeden z rodičov. Partnerka otca je zamestnaná s príjmom vo výške cca. 500,- Eur mesačne. Maloletý navštevuje Obchodnú akadémiu vo T. J. a je žiakom 2. ročníka. Maloletý je zdravý, máva len bežné ochorenia. K starostlivosti matky o maloletého otec uviedol, že od času čo sa nachádza v jeho starostlivosti sa s matkou nestretáva a podľa jeho vedomostí nie sú ani v žiadnom inom kontakte. Spontánne uviedol, že ani na narodeniny sa mu neozvala. Na výživu maloletého matka neprispieva. Otec však naďalej matke posielal výživné vo výške 100,- Eur, nakoľko to má stále súdom určené. Otec záverom uviedol, že s maloletým má veľmi dobrý vzťah, aj predtým ako k nemu prišiel bývať, sa stretávali každý víkend. Bežne bol u otca celé letné prázdniny, sviatky či školské prázdniny. Otec uviedol, že trvá na podanom návrhu na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Následne bol vykonaný pohovor s maloletým bez prítomnosti zákonného zástupcu v jeho detskej izbe. Maloletý uviedol, že u otca sa mu býva veľmi dobre a chce zostať v domácnosti otca. Rozumie si aj s otcovou partnerkou. Aktuálne denne dochádza do školy vo T. J.. Uviedol, že s matkou nehovorí asi 6 mesiacov a ani na narodeniny mu matky nezavolała a ani nikto z jej rodiny. Uviedol, že matka sa o neho naposledy zaujímala počas minulého školského roka, počas karantény, kedy ju zaujímal aké má známky. V domácnosti matky mu vadil jej partner, s ktorým si veľmi nevychádzal z dôvodu, že veľmi chcel nahradiť jeho otca a to mu vadilo. Ďalej uviedol, že v čase keď býval ešte u matky, tak k otcovi chodil každý piatok a v nedeľu ho otec vozil späť k mame. Naposledy sa s matkou veľmi pohádali po tom, čo ho otec zobral domov, tak mal doma zabalené veci a matka mu povedala, že nech si rozmyslí čo chce. Uviedol, že matka mu zrušila kartu a tiež ho zablokovala a teda sa aktuálne nevedia ani spojiť. Uviedol, že určite mu matka aj chýba a vie, že aj do života by ju potreboval ako každý. Následne uviedol, že má aj brata, ktorý býva s matkou a on teraz nevie ako sa má, či už rozpráva a pod. K stretávaniu s matkou uviedol, že by sa rád stretával s matkou, nie však tak ako chodil k otcovi, ale tak ako by sa s matkou vždy dohodli. Prílohu správy kolízneho opatrovníka tvorila správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, z ktorej vyplýva, že v čase neohlásenej návštevy, bola doma matka a jej partner a ich spoločné dieťa. Matka býva v šesťizbovom poschodovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matky. Partner matky pracuje ako mestský policajt a jeho príjem je cca. 1.000,- Eur mesačne. Maloletý D. má v domácnosti matky vytvorenú vlastnú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky na pokojný spánok a plnenie školských povinností. V čase šetrenia v dome bola čistota a hygiena na veľmi dobrej úrovni. Výdavky na bývanie matka vyčíslila na sumu 441,- Eur a výdavky na maloletého brata D., J. na sumu cca. 200,- Eur mesačne. Matka je na rodičovskej dovolenke s maloletým J. a poberá rodičovský príspevok vo výške 370,- Eur mesačne. Matka uviedla, že maloletý D. je v osobnej starostlivosti otca od apríla 2020 a od tej doby matka s maloletým nie je ani v osobnom, ani v telefonickom kontakte. Matka na výživu syna neprispieva.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

9. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

19. Súd v danej veci rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, zaviazal matku prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 100,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa počnúc dňom podania návrhu, upravil styk matky s maloletým dieťaťom tak, že matka bude oprávnená stretávať sa s maloletým každý párny týždeň v mesiaci od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. kedy si matka dieťa vyzdvihne a odovzdá otcovi v mieste bydliska otca, a to všetko až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a tvrdení v ňom obsiahnutých mal súd dostatočne osvedčené, že sú tu dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia. Maloletý D. sa od apríla 2020 nachádza v starostlivosti otca, ktorý od tohto obdobia výlučne sám zabezpečuje starostlivosť o maloletého. Matka maloletého žiadnym spôsobom nekontaktuje (osobne, telefonicky, či iným spôsobom), pričom s ponechaním dieťaťa v starostlivosti otca vyjadrila súhlas. Maloletý D., ktorý vzhľadom na jeho vek (17 rokov) dokáže vyjadriť svoj názor, taktiež vyjadril želanie zostať v starostlivosti otca. Vychádzajúc zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, otec má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu a výživu maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol o dočasnom ponechaní maloletého dieťaťa v starostlivosti otca, nakoľko ako právny podklad pre

ďalšie rozhodnutie o výžive maloletého dieťaťa je opodstatnená právna konzervácia aktuálneho stavu starostlivosti otca o maloleté dieťa. Uvedené rozhodnutie je podľa názoru súdu v najlepšom záujme maloletého D..

21. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú zo zákona obaja rodičia v rovnakom rozsahu, pričom toto právo zostáva obidvom rodičom zachované aj po rozhodnutí súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (rozhodnutie NS SR 6 Cdo 61/2011). Vychádzajúc z týchto úvah súd nepovažoval za potrebné neodkladným opatrením upraviť výkon týchto zložiek rodičovských práv a povinností.

22. Každý rodič je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, pričom nie je možné vylúčiť rodiča z plnenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Súd musí určiť minimálne výživné aj sociálne odkázanému rodičovi. Nakoľko matka pravidelne finančne neprispieva na starostlivosť o maloleté dieťa a neposkytuje mu ani žiadne vecné plnenie, hoci poberá na maloletého D. nielen prídavok na dieťa, ale ešte aj výživné od otca, ktorý napriek tomu, že dlhodobo a výlučne sám zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, posielala matke súdom určené výživné na maloletého D.. Matka síce poukazovala na to, že jej jediný príjem je rodičovský príspevok a okrem maloletého D. má aj vyživovaciu povinnosť k maloletému J., pričom z tohto dôvodu by nemala byť zaviazaná na platenie výživného, súd však s týmito jej argumentmi nesúhlasil. O maloletého J., ktorý má v súčasnosti 2 roky, sa osobne stará, a to spolu so svojim zamestnaným partnerom. Jeho výdavky vyčíslila sumou na 200,- Eur mesačne. Naproti tomu otec mesačne výdavky maloletého D. predbežne vyčíslil na sumu 585,- Eur. Je nevyhnutné, aby sa matka podieľala na výžive maloletého D. aspoň v nevyhnutnej miere podľa svojich možností a schopností. Z dôvodu, že v konaní o neodkladnom opatrení nie je priestor na širšie dokazovanie a zisťovanie pomerov na strane povinného rodiča, súd zaviazal matku na platenie výživného vo výške 50,- Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného zamietol. Matka je povinná platiť výživné počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to pravidelne k 15. dňu každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca. Účelom neodkladného opatrenia nie je upraviť pomery účastníkov s konečnou platnosťou, ale ich len dočasne vyriešiť určením výživného, ktoré je povinná osoba zaviazaná platiť len v nevyhnutnej miere. O riadnej výške bežného výživného môže súd rozhodovať až v konaní o veci samej, v ktorom je aj dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania za účelom stanovenia primeranej výšky výživného. V tejto súvislosti súd ďalej poznamenáva, že neodkladným opatrením môže súd upraviť pomery účastníkov výlučne do budúcnosti a nie spätne a to bez ohľadu na to, že by bola daná možnosť priznania nároku na výživné už odo dňa začatia súdneho konania, prípadne aj spätne za splnenia zákonných podmienok. Podľa konštantnej judikatúry napríklad R 20/1980 alebo R 53/1964 neodkladné opatrenie je možné nariadiť s účinkami ex nunc od vydania neodkladného opatrenia, preto súd nezaviazal matku na platenie výživného od podania návrhu otcom.

23. Otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhal aj dočasnej úpravy styku matky s maloletým dieťaťom, súd sa však v tejto časti s návrhom otca nestotožnil a zamietol ho. Z obsahu súdneho spisu má súd osvedčené, že otec nemieni brániť styku matky s maloletým, pričom tak matka ako aj maloletý D. žiadali nateraz ponechať styk matky s maloletým D. bez súdnej úpravy.

24. Pre úplnosť súd uvádza, že otec navrhol súdu rozhodnúť aj o trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže však súd v tomto konaní po právoplatnosti rozhodnutia o neodkladnom opatrení bude ďalej pokračovať, s trovami celého súdneho konania sa vysporiada v rozhodnutí vo veci samej.

25. Súd záverom poznamenáva, že všetky rodičmi tvrdené skutočnosti bude súd skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého

neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.